

Målnummer:	UM5736-16	Avdelning:	1
Avgörandedatum:	2017-02-22		
Rubrik:	Ett offentligt biträde har rätt till ersättning för arbete avseende så kallade rutinmässiga åtgärder		
Lagrum:	<ul style="list-style-type: none">• 5 § lagen (1996:1620) om offentligt biträde• 27 § första stycket rättshjälpslagen (1996:1619)• 6 § förordningen (1997:405) om offentligt biträde• 20 § rättshjälpsförordningen (1997:404)		
Rättsfall:	<ul style="list-style-type: none">• NJA 2008 s. 223		

REFERAT

BF förordnades i augusti 2015 som offentligt biträde i ett ärende om asyl. I februari 2016 begärde BF ersättning för bl.a. två timmars arbete enligt gällande timkostnadsnorm.

Migrationsverket beslutade den 1 april 2016 att bevilja BF ersättning motsvarande 1 timme och 15 minuters arbete. Som skäl för beslutet angav verket bl.a. följande. Ersättning har begärts för ett flertal rutinmässiga åtgärder. I timkostnadsnormen ingår inte bara lön till det offentliga biträdet utan också kostnader för kontorspersonal, lokalkostnader och övriga kostnader t.ex. för porto och telefon. Den omständigheten att ett biträde väljer att själv utföra sekreteraruppgifter förändrar inte att nämnda kostnader redan ingår i timkostnadsnormen.

BF överklagade beslutet till migrationsdomstolen och yrkade att han skulle beviljas ersättning för två timmars arbete.

Förvaltningsrätten i Luleå, migrationsdomstolen (2016-06-28, ordförande Beselin), avslag BF:s överklagande. Som skäl för avgörandet angavs bl.a. följande. Åtgärderna "ärendet registreras", "brev upprättas till sökanden med kallelse till möte" och "tolk bokas" är sådana åtgärder som normalt ankommer på annan personal än det offentliga biträdet och som ingår i timkostnadsnormen. BF har inte förklarat varför det är av särskild vikt att han genomförde dem personligen, om nu så var fallet. Det var således korrekt av Migrationsverket att vägra ersättning för de aktuella åtgärderna. BF får anses skäligen tillgodosedd med den av verket beviljade ersättningen.

BF överklagade migrationsdomstolens dom och yrkade att Migrationsöverdomstolen skulle tillerkänna honom ersättning för ytterligare 45 minuters arbete. Till stöd för sitt överklagande förde han fram bl.a. följande. Det finns olika uppfattningar inom såväl Migrationsverket som migrationsdomstolen. Det är synnerligen olyckligt att frågan om arbete med så kallade rutinmässiga åtgärder ska ersättas blir beroende av vilken handläggare på Migrationsverket och vilken domare på migrationsdomstolen som behandlar ärendet.

Justitiekanslern anförde bl.a. följande. Den tillämpade lagtexten anger att ett biträde har rätt till skäligen ersättning av allmänna medel för bl.a. det arbete som uppdraget har krävt. Ordalydelsen ger inte stöd för några begränsningar vad gäller rätten till ersättning för rutinmässiga åtgärder. Det ska dock röra sig om arbete som ligger inom ramen för uppdraget och utgångspunkten ska vara den tidsåtgång som bedöms rimlig. Av förarbetsuttalanden och Högsta domstolens resonemang i rättsfallet NJA 2008 s. 223 får anses framgå att också

rutinmässiga åtgärder, som dock inte behöver särredovisas, ersätts enligt samma utgångspunkter som annat arbete som utförs av biträdet. Nedlagt arbete bör således ersättas så länge det omfattas av uppdraget och varit nödvändigt, förutsatt att tidsåtgången för utförandet av det kan anses rimlig med hänsyn till uppdragets art och omfattning.

Sveriges advokatsamfund, som har beretts tillfälle att inkomma med yttrande i målet, förde fram bl.a. följande. Offentliga biträden i migrationsmål har rätt till skälig ersättning av allmänna medel för arbete, tidsspillan och utlägg som uppdraget har krävt. Vissa rutinmässiga åtgärder som utförs av offentliga biträden inom det migrationsrättsliga området måste som regel anses nödvändiga för att tillvarata klientens rätt och för att biträdet ska kunna fullgöra sitt uppdrag i enlighet med de skyldigheter som åligger denne. Skälig ersättning ska således utgå för arbete, innefattande rutinmässiga åtgärder, som det offentliga biträdet har vidtagit för att tillvarata klientens rätt.

Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen (2017-02-22, Fridström, Briheim Fällman och Sjölund, referent), yttrade:

1. Vad målet gäller

Frågan i målet är om ett offentligt biträde har rätt till ersättning för arbete avseende så kallade rutinmässiga åtgärder eller om kostnader för sådant arbete är ersatt genom timkostnadsnormen.

2. Tillämpliga bestämmelser

Av 5 § lagen (1996:1620) om offentligt biträde framgår att bestämmelserna om ersättning till rättshjälpsbiträde i 27 § och 28 § rättshjälpslagen (1996:1619) ska tillämpas även i fråga om ett offentligt biträde.

Ett rättshjälpsbiträde har rätt till skälig ersättning för arbete, tidsspillan och utlägg som uppdraget har krävt. Ersättningen för arbete ska bestämmas med utgångspunkt i den tidsåtgång som är rimlig med hänsyn till uppdragets art och omfattning och med tillämpning av den timkostnadsnorm som regeringen meddelat föreskrifter om (27 § första stycket rättshjälpslagen).

Av 6 § förordningen (1997:405) om offentligt biträde jämförd med 20 § rättshjälpsförordningen (1997:404) framgår att en kostnadsräkning ska innehålla en arbetsredogörelse som ska vara så utförlig att ersättningsanspråkets skälighet kan bedömas. Arbetsredogörelsen ska innefatta uppgift om tidsåtgången för varje åtgärd som inte är rutinmässig.

Med rutinmässiga åtgärder avses enligt förarbetena kortare telefonsamtal och meddelanden med e-post, telefax eller brev, begäran om anstånd, bekräftelse av mottagna handlingar etc. Sådana åtgärder har ansetts kunna slås samman till en post, där antalet åtgärder och total tidsåtgång anges. Vidare anges att åtgärder som tar mindre än 20 minuter i anspråk regelmässigt bör kunna bedömas vara av sådan art att de inte behöver särredovisas. (Prop. 2004/05:41 s. 19 f.)

3. Migrationsöverdomstolens bedömning

Underinstanserna har vägrat BF ersättning för ett antal åtgärder som han har redovisat i sin arbetsredogörelse av det skälet att åtgärderna anses ankomma på annan personal än det offentliga biträdet och ingår i timkostnadsnormen.

Migrationsöverdomstolen konstaterar att det i lagtexten inte finns stöd för att ett offentligt biträde endast har rätt till ersättning för juridiskt kvalificerat arbete. Att ersättning kan utgå för rutinmässiga åtgärder kan utläsas av de ovan redovisade förarbetsuttalandena och rättsfallet NJA 2008 s. 223, enligt vilka sådana åtgärder inte behöver särredovisas i kostnadsräkningen. Avgörande för vad som bör ersättas är om arbetet ingår i uppdraget och varit nödvändigt samt, när det gäller arbetstid, vad som kan anses rimligt med

hänsyn till uppdragets art och omfattning. Det var därför fel av underinstanserna att delvis avslå BF:s begäran om ersättning på grund av att han yrkat ersättning för arbete som avser rutinmässiga åtgärder.

I målet är det inte ifrågasatt att BF har utfört det arbete som han har yrkat ersättning för eller att arbetet har varit nödvändigt för att tillvarata klientens intressen. Det har inte framkommit någon annan grund för att BF inte ska beviljas yrkad ersättning. Migrationsöverdomstolen anser därför att BF har rätt till ersättning för ytterligare 45 minuters arbete.

Migrationsöverdomstolens avgörande. Migrationsöverdomstolen bifaller överklagandet och beslutar att ytterligare ersättning ska betalas till BF som offentligt biträde med 1 240 kr, varav 992 kr för arbete och 248 kr för mervärdesskatt.

Sökord:

Litteratur: Prop. 2004/05:41 s. 19 f.
